

Winterprogramma 2026 - 2027

BEZINNING EN VERDIEPING

Protestantse Gemeente Heemstede - www.kerkpleinheemstede.nl

Protestantse Gemeente Bennebroek - www.pkntrefpunt.nl

Protestantse
Kerk

september 2026

Ter inleiding

Als Commissie Bezinning en Verdieping zijn we blij u weer een uitgebreid en zeer gevarieerd programma aan te kunnen bieden. Om te kunnen bewonderen, te lachen, te zingen, te verbazen en ons zo te verdiepen in de geboden thema's.

We starten in september met het uitgestelde bezoek aan de Oud-Katholieke Kerk in Haarlem waar we kennismaken met een geloofsgemeenschap die een bijzondere geschiedenis kent.

In oktober vertonen we een film over een jonge vader die aan 'Alzheimer' lijdt:

'Per te' (voor jou). Deze film laat zien hoe vader en zoon van elkaar leren.

Eind oktober zal ons gemeentelid Alexander van der Voort Maarschalk ons laten kennismaken met het werk van de Hoge Raad, met aandacht voor het gegeven 'De letter of de geest van de wet'.

Artificial Intelligence (AI) zal in november onze aandacht opeisen. Gemeentelid Jan Paul Franx zal samen met ds. Otto Sondorp ons twee avonden bieden waarbij stilgestaan wordt bij de vraag: Hoe om te gaan met AI? Op de tweede avond wordt de documentaire 'Eternal You' vertoond.

Eind november organiseren we, ter gelegenheid van het veertigjarig jubileum van de cantorij, een mooie zangmiddag met de cantorij en met liedschrijver en dichter Sytze de Vries.

In december zal Fons Litjens - hij ging al diverse malen voor in onze kerk - zijn promotie-onderzoek toelichten over de zeggingskracht van het Psalter van Saint Albans.

Fijn om hem zo op een andere manier te leren kennen.

In januari 2027 ontvangen we Nora Kindermann; zij zal spreken over haar onderzoek naar 'Geloof en fundamentalisme in Europa en de Verenigde Staten'.

Een maand later gaan we in gesprek met Itay Garmy (joods) en Sheher Khan (moslim).

Na 7 oktober 2023 kregen zij landelijke bekendheid: ook als je recht tegenover elkaar staat in je standpunten, durf dan met elkaar in gesprek te blijven en erken elkaars pijn.

In maart zijn we te gast bij de Liberaal-Joodse Gemeente in Amsterdam.

We maken kennis met de synagoge en het gemeenteleven.

Eind april staat onze laatste activiteit gepland: we gaan dan de kerk van Onze Lieve Vrouw Hemelvaart aan het Valkenburgerplein bezichtigen.

U ziet, er is veel te kiezen en we hopen dat u in de gelegenheid bent om vaak te komen. Iedereen is van harte welkom op onze bijeenkomsten.

Commissie Bezinning en Verdieping

Op bezoek bij de Oud-Katholieke Kerk in Haarlem

De Nederlandse Oud-Katholieke Kerk ontstond aan het begin van de 18e eeuw vanuit onvrede over de centralistische wijze van besturen vanuit Rome. Met de verkiezing van Cornelis Steenoven tot aartsbisschop van Utrecht in 1723 was de scheiding een feit.

In de Duitstalige landen van Europa ontstonden de Oud-Katholieke Kerken als reactie op het Eerste Vaticaans Concilie (1870). Voor een aantal katholieken was de pauselijke

onfeilbaarheid, die daar werd vastgelegd, onverteerbaar: het leidde tot een scheuring en de vorming van de Oud-Katholieke Kerk.

Het kerkgenootschap kenmerkt zich door een aantal progressieve en oecumenische principes. Ze hecht veel waarde aan de autonomie van lokale kerken en benadrukt collegialiteit in kerkelijk bestuur. In tegenstelling tot de Rooms-Katholieke Kerk, staat de Oud-Katholieke Kerk open voor het huwelijk van priesters en de wijding van vrouwen tot het priesterschap. Ook is er meer ruimte voor individuele interpretatie van geloofszaken.

Men onderhoudt goede relaties met andere christelijke kerken, in het bijzonder met de Anglicaanse kerk: priesters van beide kerken kunnen voorgaan in elkaars diensten en er wordt op vele terreinen samengewerkt.

In haar liturgie en sacramenten blijft de Oud-Katholieke Kerk trouw aan de katholieke traditie, maar met een open houding naar moderniteit en dialoog.

Als uw interesse gewekt is naar dit bijzondere kerkgenootschap, ga dan mee met ons op bezoek! Aanmelden is zeer wenselijk. Mail naar amourikloos@gmail.com

Datum: Woensdag 23 september

Tijd: 14.30 uur

Verzamelen bij: Oud-Katholieke parochie HH. Anna en Maria -
Kinderhuissingel 76, Haarlem

Contactpersoon: Hans Debets

Film: *Per te* (Voor jou) Alzheimer als je veertig bent

Paolo is veertig jaar als hij de diagnose Alzheimer krijgt: langzaam maar zeker zal zijn geheugen niet meer werken, zullen zijn herinneringen verdwijnen. Zo lang mogelijk probeert hij zijn ziekte verborgen te houden voor zijn zoontje van elf jaar. Tegelijkertijd wil hij Mattia van alles leren: hoe je je moet scheren of hoe je in een auto moet rijden. Zijn vrouw Michela en Mattia doen alsof ze niets merken, maar dat is niet vol te houden.

In een ontroerende scene zitten vader en zoon tegenover elkaar en bekennen elkaar dat ze bang zijn. Eindelijk kunnen ze daar eerlijk over zijn tegen elkaar. De zorgzaamheid voor elkaar en de liefde tussen man en vrouw, en tussen vader en zoon blijken sterker dan de wanhoop. Hun leven verandert ingrijpend, maar er wordt nog steeds veel gelachen en ze raken elkaar niet kwijt. Michela: 'Jij zult alles vergeten, maar ik niet.'

De film laat een gezin zien dat getroffen wordt door een verschrikkelijk noodlot en daar niet aan onderdoor gaat, maar groeit in trouw en liefde. Ze koesteren hun herinneringen, plakken de muren vol met foto's en collages. Alles wat niet meer beklijft in het hoofd van Paolo blijft zo bestaan.

Het is een waargebeurd verhaal. De film eindigt met de echte Mattia Piccoli, die in 2021 een onderscheiding heeft ontvangen voor de buitengewoon toegewijde manier waarop hij zijn vader heeft opgevangen.

Datum: Donderdag 1 oktober
Tijd: 14.00 uur
Plaats: Trefpunt
Contactpersoon: Meine Pieter van Dijk

Alexander van der Voort Maarschalk: 'De letter of de geest van de wet?'

De rechter maakt geen regels, maar hij legt de regels uit en past die toe die door de wetgever zijn gemaakt. Wat moet de rechter doen als de regels niet duidelijk zijn, of achterhaald? Alexander van der Voort Maarschalk gaat

in op de rol van de rechter in een democratische rechtsstaat en de verhouding van de rechterlijke macht tot de wetgevende macht en de uitvoerende macht. Alexander is lid van ons hoogste rechtscollege, de Hoge Raad. Hij was jarenlang voorzitter van de kerkenraad en speelt regelmatig bij verschillende gelegenheden klarinet in onze kerk.

Datum: Donderdag 22 oktober
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Pauwehof
Contactpersoon: Hittjo Kruyswijk

Ethische en religieuze vragen rond AI

In maart 2026 heeft 'AI-theoloog' en ondernemer Jacques Esselink ons tijdens een goed bezochte bijeenkomst onderwezen over de aard van Artificial Intelligence (AI) en wat deze technologie zou kunnen betekenen voor het dagelijks leven en het geloofsleven in een steeds digitaler wordende wereld.

Zoals Esselink aan het begin van zijn relaas al voorzag: aan het eind van de avond waren veel vragen nog onbeantwoord. Er was bij de aanwezigen duidelijk behoefte aan een vervolg. Ds. Otto Sondorp en gemeentelid Jan Paul Franx hebben zich beiden in enkele ethische en religieuze aspecten van AI verdiept; zij zullen deze vervolgbijeenkomst met woord en beeld inleiden en faciliteren.

Enkele vragen die aan de orde zullen komen: Wat zijn de gevolgen van AI voor duurzaamheid en het milieu? Welke morele en rechtvaardigheidsvragen werpt dit op en hoe gaan wij hiermee om? Wat betekent AI voor ons begrip van 'waarheid', voor de betrouwbaarheid van bronnen en daarmee voor ons vertrouwen in het leven en ons geloof? Verandert AI ons mensbeeld en hoe verhoudt dit zich tot het uitgangspunt dat de mens naar Gods beeld (Imago Dei) geschapen is?

Datum: Donderdag 5 november
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Pauwehof
Contactpersoon: Meine Pieter van Dijk

Documentaire: *Eternal You* (2024); vragen die AI opwerpt rond leven en dood

Tijdens deze tweede bijeenkomst rond AI, die een vervolg is op de bijeenkomst op 5 november over ethische en religieuze vragen rond AI, bekijken wij gezamenlijk (een deel van) de documentaire *Eternal You* (2024). Deze documentaire volgt mensen die AI-technologie gebruiken om in contact te blijven met een overleden dierbare. Hoe ethisch verantwoord is deze nieuwe vorm van rouwverwerking? Welke ethische en religieuze vragen werpt dit op over leven en dood? Na het bekijken van de film volgt een korte uiteenzetting over de klassieke christelijke opvatting over leven en dood. Daarna gaan wij met elkaar in gesprek. Ook deze bijeenkomst wordt gefaciliteerd door ds. Otto Sondorp en gemeentelid Jan Paul Franx.

Datum: Donderdag 12 november
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Pauwehof
Contactpersoon: Meine Pieter van Dijk

Een lied op ieders lippen

De cantorij bestaat veertig jaar, een goede gelegenheid om een feestelijke middag te organiseren rondom het kerklied. We hebben de bekende theoloog en tekstdichter Sytze de Vries uitgenodigd om ons daarin voor te gaan. In de Amsterdamse Oude Kerk werkte hij jarenlang samen met de kerkmusici Willem Vogel en Christiaan Winter.

Veel van hun liederen kwamen terecht in het Liedboek. Meer recent vertaalde De Vries liederen uit de anglicaanse traditie onder de titel 'Het liefste lied van overzee'. En nog altijd schrijft hij gevraagd en ongevraagd nieuwe liedteksten. Sytze de Vries neemt ons mee in de wereld van het kerklied. Want waarom zingen we eigenlijk in de kerk? Wat gebeurt er met ons als we zingen?

Vanzelfsprekend wordt het een middag vol muziek. Onder aanvoering van de cantorij gaan we met elkaar een aantal liederen zingen van Sytze de Vries. Lieder die ons troost en uitzicht bieden op onze tocht door het leven.

Belangstellenden zijn van harte welkom, ook koor- en cantorijleden van andere kerken. Na afloop kunnen we onder het genot van een hapje en een drankje napraten en proosten op de jubilerende cantorij.

Datum: Zaterdag 21 november
Tijd: 14.00 uur
Plaats: Oude Kerk
Contactpersoon: Annet Mourik

Bidden in beeld: het Psalter van Saint Albans

Fons Litjens is in zijn pastorale werk altijd geïnteresseerd geweest in de relatie tussen woord en beeld. Aan het begin van deze eeuw ontdekte hij op internet een middeleeuws handschrift: het Psalter van Saint Albans (www.albani-psalter.de). Hij raakte gefascineerd door de kleuren, de expressiviteit van de figuren en het appel op de kijker.

Met zijn pensioen in zicht besloot hij een promotieonderzoek te starten naar deze communicatieve afbeeldingen en naar hun relatie met de tekst van de psalm die zij begeleiden. Hij hoopt binnenkort te promoveren aan de Universiteit van Tilburg, onder leiding van prof. Archibald van Wieringen (oudtestamenticus) en dr. Frank Bosman (cultuurtheoloog).

Fons zal ons aan de hand van een aantal beelden laten kennismaken met het Psalter van Saint Albans. Hierbij vertelt hij over de methode van zijn onderzoek, die ervan uitgaat dat geschreven teksten (bijv. psalmen) én beelden communicatieve 'teksten' zijn en op deze manier vergelijkbaar zijn. We gaan samen één psalm lezen en de relatie met het beeld onderzoeken.

Fons Litjens werkte tot 2021 als diaken en parochiepastor in het bisdom Haarlem-Amsterdam. Wij kennen hem ook als gastvoorganger in de Oude Kerk.

Datum: Dinsdag 8 december
Tijd: 14.00 uur
Plaats: Trefpunt
Contactpersoon: Hans Debets

Geloof en fundamentalisme in Europa en de Verenigde Staten

Er verschijnen regelmatig verhalen over religieus fundamentalisme in de media en dat zijn meestal geen positieve verhalen. Het gaat zo ver dat het beeld van bepaalde godsdiensten soms wordt bepaald door uitingen van een minderheid van meer fundamentalistische gelovigen.

Fundamentalisme beperkt zich niet tot Islamitische landen of niet-westerse religies. Er zijn ook christelijke fundamentalisten in Europa en de Verenigde Staten, die vaak weer actief zijn in andere landen. Ook spreken we soms van religieus fundamentalisme terwijl het misschien om nationalisme gaat, of waar een religie gebruikt wordt om macht of invloed te verkrijgen.

Nora Kindermann heeft wetenschappelijk onderzoek gedaan over geloof en fundamentalisme in Europa en de Verenigde Staten en zal bij deze gelegenheid enkele relevante resultaten van haar onderzoek presenteren. Die gaan over de definitie van fundamentalisme en het herkennen van christelijk fundamentalisme in Europa en de Verenigde Staten. We proberen een scherper beeld te krijgen van het christelijk fundamentalisme: wat is het en hoe moeten we er tegenover staan?

Voor een reactie is ds. Joost van den Bogert gevraagd. Hij is pastoraal manager van Stem in de Stad Haarlem en heeft zich tijdens zijn studie verdiept in dit thema.

Datum: Donderdag 28 januari
Tijd: 15.00 uur
Plaats: Trefpunt
Contactpersoon: Meine Pieter van Dijk

Polarisatie overwinnen vraagt moed: het bijzondere verhaal van Itay Garmy en Sheher Khan

Na 7 oktober 2023 kwam er veel op scherp te staan, niet alleen in het Midden-Oosten maar ook in Nederland. In een tijd waarin woorden vaak als wapens werden gebruikt, stonden Itay Garmy en Sheher Khan voor een andere visie: dialoog als brug. Itay is Joods-Israëliësch en was tot voor kort gemeenteraadslid in Amsterdam namens Volt. Sheher is moslim en gemeenteraadslid in Amsterdam namens Denk. Ze ondervonden allebei de pijn van polarisatie en kozen ervoor om elkaar te ontmoeten: niet als tegenstanders maar als mensen die op zoek waren naar begrip.

Itay en Sheher zijn na 7 oktober 2023 samen door het land getrokken en hebben overal gesproken: in zalen en klassen, met jong en oud. Samen lieten ze zien dat echte dialoog niet gaat over het winnen van een debat, maar om elkaars verhalen te willen horen. Hun boodschap was eenvoudig: polarisatie overwinnen vraagt moed. Moed om je eigen overtuigingen te bevragen en om de pijn van de ander te erkennen.

In een wereld vol schreeuwende stemmen lieten Itay en Sheher zien dat stilte en aandacht onmisbaar zijn om verder te komen ook wanneer je in je standpunten tegenover elkaar staat.

Wij zijn blij dat zij bereid zijn om naar Heemstede te komen en ons te inspireren met hun verhaal.

Datum: Dinsdag 16 februari
Tijd: 20.00 uur
Plaats: Pauwehof
Contactpersoon: Hans Debets

Bezoek aan de Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam

Op maandag 15 maart 2027 brengen wij een bezoek aan de Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam, een bijzondere plek waar traditie en moderniteit hand in hand gaan. Het liberale jodendom onderscheidt zich door zijn open en inclusieve benadering: hier staan persoonlijke verantwoordelijkheid, ethiek en de zoektocht naar betekenis centraal, in plaats van strikte regels.

De gemeente is sinds 2010 gehuisvest in een moderne synagoge aan de Zuidelijke Wandelweg. Dit lichte en sfeervolle gebouw biedt een warme en inspirerende omgeving voor gebed, cultuur en ontmoeting.

Met zijn open karakter en aandacht voor duurzaamheid is het niet alleen een gebedsruimte, maar ook een levendig centrum waar joodse tradities worden gecombineerd met hedendaagse inzichten.

Ons bezoek belooft een verrijkende ervaring te worden: we maken kennis met de unieke visie van het liberale jodendom én de eigen kleur die deze gemeente eraan geeft.

In verband met veiligheid moeten we uiterlijk op 8 maart weten wie er meegaan: mail uw naam en voorletters naar jcmdebets@gmail.com.

Vergeet niet uw identiteitsbewijs mee te nemen!

Kosten voor ontvangst en rondleiding zijn € 7,50 (verrekening achteraf via contactpersoon).

Datum: Maandag 15 maart (opgeven uiterlijk op 8 maart)
Tijd: 15.00 uur
Plaats: Synagoge LJG - Zuidelijke Wandelweg 41, Amsterdam
Contactpersoon: Hans Debets

Rondleiding door de kerk Onze Lieve Vrouw Hemelvaart

Deze kerk aan het Valkenburgerplein werd gebouwd in 1927 naar een ontwerp van Jos en Pierre Cuypers, resp. zoon en kleinzoon van Petrus J.H. Cuypers, de bouwer van het Rijksmuseum en het Centraal Station in Amsterdam.

Michel Bakker, architectuurhistoricus te Heemstede, zal ons rondleiden en allerlei bijzonderheden van dit prachtige gebouw laten zien. De sfeer is weldadig. Let bijvoorbeeld op het rijk gevarieerde metselwerk, met diverse soorten bakstenen. En op de verschillend gevormde ramen, met ornamenten van Frans Balendong.

De wandschilderingen zijn van de bekende Haarlemse schilder Han Bijvoet, die we ook kennen van de Koepelkathedraal.

De toren is 35 meter hoog en heeft drie bronzen luidklokken die regelmatig gezamenlijk te horen zijn en het heldere klokje van onze Oude Kerk dan enigszins bezig weten te overstemmen. Beklimming van de toren is helaas niet mogelijk.

Sinds 2024 wordt de kerk mede gebruikt door de Roemeens-orthodoxe parochie van Sfantu Joan Gura de Aur (St Johannes Chrysostomos) ten behoeve van de Roemeense gemeenschap (ruim 70.000 leden) in Nederland.

Datum: Woensdag 28 april

Tijd: 14.00 uur

Plaats: Kerk van OLV Hemelvaart Valkenburgerplein, Heemstede

Contactpersoon: Hittjo Kruyswijk

Voor de bijeenkomsten vragen we een vrijwillige bijdrage in de kosten.
Let op de verschillende locaties en aanvangstijden.

Aanmelden is niet noodzakelijk, maar wel prettig. Dat kan via Annet Mourik.
Indien u maandelijks een digitale uitnodiging wilt ontvangen, kunt u zich per e-mail hiervoor opgeven bij voorzitter Meine Pieter van Dijk.

Leden van de commissie Bezinning en Verdieping:

Meine Pieter van Dijk	voorzitter	023 524 84 07	meinepietervandijk@gmail.com
Annet Mourik	secretaris	06 12 36 32 31	amourikloos@gmail.com
Hans Debets		06 30 82 96 30	
Hittjo Kruyswijk		06 40 19 49 15	

Locaties

Oude Kerk / Pauwehof

Koster:

Wilhelminaplein, Heemstede, ingang Achterweg 19
Martijn Renes, 06 23 49 00 41

Trefpunt

Koster:

Akonietenplein 1, Bennebroek, 023 584 84 80
Herman Geluk, 06 12 88 93 11